

קורס ACI מס' 13: אמנות ההיגיון

שיעור 1

ཚེད་མ་རྣམ་འགྲེལ།
tsema namdrel
החיבור על התפיסה התקפה

ལོཔོན་ཇུ་ཚེས་གྱི་གྲགས་པ།
lopbon chukyi drakpa
מאסטר דהרמהקירטי, "המורה המהולל של דהרמה"

རིགས་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་འཕྲུ་མིག།
riklam trulgyi deumik
המפתח למכונת ההיגיון

ཕུར་བུ་རྩོག་བྱམས་པ་རྩུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོ།
purbuchok jampa tsultrim gyatso
פורבוצ'וק ג'מפה צולטרים גיאצו

དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་།

wangtul depay jedrang

מי שיכולתם האינטלקטואלית דלה, ונמשכים לדהרמה מכוח אמונתם,

དབང་རྣོན་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་།

wangnun rikpay jedrang

מי שיכולתם האינטלקטואלית חדה ונמשכים לדהרמה מכוח שכלם

དེ་ལྟ་སྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི།
རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་ཤེས།
མཁས་པ་དེ་ནི་རྗོགས་པ་ཡི།
སངས་རྒྱས་གྱི་ནི་བསྟན་པ་འཇིན།

*deta drup dang sunjin gyi
rikpay shungluk gang gi shey
kepa deni dzokpa yi
sanggye kyi ni tenpa dzin*

אדם המכיר את המסורת הכתובה
של אמנות החשיבה הלוגית,
כיצד להוכיח או להפריך טיעונים –
מאסטר מעין זה מבטיח קיומה
של תורת הבודהות המושלמים בעולם.

ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི
གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ།

*nga'am dang drawe gangsak gi tsu zung gi, gangsak gyi
gangsak gyi tsu misung te, nyampar gyur tare*

רק אני או מישהו כמותי יכול לשפוט אחרים. אדם אחר, אל לו לשפוט אחרים, פן
נפול ייפול

རྟགས་སུ་བཀོད་པ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
tak su kupa, tak kyi tsennyi

הגדרה של נימוק או סיבה: כל דבר שניתן כסיבה

ཚེད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད།

tseme mikpa yupay tsennyi

הגדרה של דבר קיים: כל מה שנתפס ע"י תפיסה תקפה

ཏྲུག་པ།

takpa

בלתי משתנה

ཚེས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།

chu dang kechikma mayinpay shi tunpa

אובייקט שהוא דבר, ואיננו משהו שקיים רק לרגע

ནམ་མཐའ།

namka

חלל, מרחב ריק

སྟོང་པ་ཉིད།

tongpa nyi

ריקות

མི་རྟག་པ།
mitakpa
משתנה

ཀླད་ཅིག་མ།
kechikma
משתנה מרגע לרגע

ཀ།
kawa
עמוד תומך (של בקתה)

བུམ་པ།
bumpa
כד מים

དོན་བྱེད་རུས་པ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད།
dunje nupa, ngupuy tsennyi
הגדרה של דבר מתפקד: כל מה שמסוגל לבצע משהו

གཟུགས་སུ་རུང་བ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
suk su rungwa, suk kyi tsennyi
הגדרה של דבר פיזי: דבר שאפשר להציגו כפיזי

ཚ་བའི་རེག་བྱ།
tsaway rekja
דבר שהוא חם למגע

གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད།
sel shing rikpa, shepay tsennyi
הגדרה של דבר מנטאלי: צלול ומודע

བདེ་བ།
dewa
אושר

ཡེ་ཤམ།
yeshe
חוכמה

འདྲེན་མིན་འདུ་བྱེད།

denmin duje

דברים שאינם פיזיים ואינם מנטאליים

བེམ་ཤེས་གང་རྩང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད།

bem she gangrung mayinpay duje

דבר שנוצר, שאינו פיזי ואינו מנטאלי

གང་རྩག

gangsak

אדם

שיעור 3

རིགས་ལྷི།

rik chi

איכות; הכללה או קטגוריה שהיא סוג

ཤེས་བྱ།

sheja

דברים שניתן לדעת, שהם ברי ידיעה

དོན་ལྷི།

dun chi

הכללה של אובייקט, או תמונה מנטאלית מהותית

བུམ་འཇེན་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐད་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
*bumdzin tokpa kechikma nyipa la bumpa kechik nyipa mayinpa
le lokpar nangwa de de yinpay chir*

מה שמופיע לרגע השני של מצב מנטאלי מושגי שתופס כד מים,
ושהוא ההיפך מכל מה שאיננו כד מים ברגע שני זה.

ཚོགས་ལྷི།

tsok chi

הכללה או קטגוריה שהיא אוסף של חלקים

བུམ་པ།

bumpa

כד מים

ཁྱུ་ངུའོ་སོ་ཡིན།

kyu ngupo yin

הוא עצמו דבר מתפקד

(הוא מאפיין את הקטגוריה של דברים מתפקדים)

ཁྱུ་ངུའོ་སོ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ།

kyu ngupo dang dakchik tu drel

הוא אוטומטית דבר מתפקד

(הוא שייך לקטגוריה של דברים מתפקדים)

ཁྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་ངུའོ་སོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་སྐྱུན་པ་དུ་མ་གྲུབ།

kyu mayin shing ngupo yang yinpay shi thunpa duma drup

יש דברים רבים אחרים שאינם דבר זה, ושהם דברים מתפקדים.

(הקטגוריה מכילה יותר מאשר מאפיין זה בלבד)

མཐུན་ཕྱོགས།

tun chok

קבוצה של מקרים דומים (שמקיימים אף הם את התכונה שרוצים להוכיח)

བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས།

drupjay chu

התכונה שרוצים להוכיח

མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས།

mepa mitun chok

דברים שאינם דומים לתכונה שאנו רוצים להוכיח, משום שהם אפילו לא קיימים

རི་བོང་གི་ར།

ri bong gi ra

הקרניים על ראש הארנב

གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས།

shen pa mitun chok

דברים שאינם דומים לתכונה שאנו רוצים להוכיח משום שהם משהו אחר

ཤེས་བྱ།

sheja

דברים שניתן לדעת, שהם ברי ידיעה

འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས།

gelwa mitun chok

דברים שאינם דומים לתכונה שאנו רוצים להוכיח משום היותם סותרים אותה

རྟོག་པ།

takpa

דברים שאינם משתנים

שיעור 4

སྐེད་བྱེད། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད།

kyeje, gyuy tsennyi

הגדרה של סיבה: דבר הגורם למשהו לקרות

འབྲས་བུ།

drebu

תוצאה

དངོས་པོ།

ngupo

דבר מתפקד

དངོས་རྒྱ།

ngu gyu

סיבה ישירה

བུ་བུ།
gyu gyu
סיבה עקיפה

ཉེར་ལེན་གྱི་བུ།
nyerlen gyi gyu
סיבה חומרית (עיקרית)

ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ།
hlenchik je kyen
גורמים תומכים

རང་གི་རྣམ་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད།
rang gi dze gyun du tsowor kyeje
הגורם העיקרי שגורם להמשכיות של דבר

བཟླེད་བྱ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད།

kyeja, drebuy tsennyi

הגדרה של תוצאה: דבר שנגרם

ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

tsulsum yinpa, tak yangdak gi tsennyi

הגדרה של נימוק נכון: נימוק המקיים את שלושת היחסים

ཇོགས་ཚེས། རླ་བུས་པ།

chok chu, dra jepa

היחס הראשון: יש קשר בין הנימוק לבין הנושא

לדוגמה: צליל הוא דבר שנוצר

ཇེས་ལྟུབ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ལྟུབ།

je kyap, je na mitakpe kyap

היחס השני: גרירה חיובית: (הטענה נובעת מן הנימוק)

לדוגמה: אם דבר נוצר הוא חייב להיות משתנה

ལྷོག་ལྷོག་ ཏྲ་མ་མ་ཤེཔ་ལྷོག་

dok kyap, tak na ma jepe kyap

היחס השלישי: גרירה שלילית (אם הטענה לא מתקיימת, הסיבה לא יכולה להתקיים):

לדוגמה: אם דבר הוא בלתי משתנה, הוא אינו יכול להיות משהו שנוצר

שיעור 5

ཚེད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

tseme shelwar jawa, yul gyi tsennyi

הגדרה של אובייקט: כל מה שנתפס עי תפיסה תקפה

ཡུལ་དང་ཡོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག

yul dang yupa dang shelja nam dunchik

מונחים מקבילים הם: "אובייקטים קיימים" ו-"אובייקטים שנקלטים על ידי תודעה".

དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་གཉིས།

ngupo dang takpa nyi

האובייקטים נחלקים לשני סוגים: דברים מתפקדים ודברים בלתי משתנים

ཕུང་པོ་ལྔ།

pungpo nga

חמשת המצבורים

གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ།

suk kyi pungpo

המצבור של דברים פיזיים

ཚོར་བའི་ཕུང་པོ།

tsorway pungpo
המצבור של תחושות

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ།

dushe kyi pungpo
המצבור של הבחנות

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ།

duje kyi pungpo
המצבור של שאר הגורמים המנטאליים

ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ།

namshe kyi pungpo
המצבור של ההכרה

ཕྱིའི་གནུགས།

chiy suk
דברים פיזיים חיצוניים

ནང་གི་གཟུགས།

nang gi suk

דברים פיזיים פנימיים

རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེས། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད།

rang yul la jukpay chu , yulchen gyi tsennyi

הגדרה של נושא (סובייקט): דבר קיים העסוק באובייקט שלו

ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན།

shepar gyurpay yulchen

מצב מנטאלי שמתפקד כסובייקט

སྤྲཀོག་

trakdok

קינאה

གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན།

suk su gyurpay yulchen

משהו פיזי המתפקד כנושא

མིག་གི་དབང་པོ།
mik gi wangpo
חוש הראייה

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན།
denmin duje du gyurpey yulchen
דבר שאינו פיזי ואינו מנטאלי, ומתפקד כנושא

གང་ཟག
gangsak
אדם

རང་རིག
rangrik
מודעות עצמית

གཞན་རིག
shenrik
מודעות לדברים אחרים

སེམས་སེམས་རྩུང་།
Sem sem jung
תודעה וגורמים מנטאליים

གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ།
sardu miluway rikpa
תפיסה טרייה ובלתי שוגה

ཚད་མ།
tsema
תפיסה תקפה

ཚད་མིན་གྱི་ལྷོ།
tsemin gyi lo
תפיסה שגוייה

མངོན་སྤུམ་ཚད་མ།
ngunsum tsema
תפיסה תקפה ישירה

རྗེས་དཔག་ཚད་མ།

jepak tsema

תפיסה תקפה שהיא דדוקטיבית או מושגית

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་

ngutop jepak

תפיסה מושגית תקפה המבוססת על היקש לוגי

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་

drakpay jepak

תפיסה מושגית תקפה המבוססת על מוסכמות

ཡིད་ཚེས་རྗེས་དཔག་

yiche jepak

תפיסה מושגית תקפה המבוססת על אמונה מנומקת או על סמכות

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་

dretak yangdak

נימוק נכון שקשור בתוצאה

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག
rangshin gyi tak yangdak
נימוק נכון שקשור בטבע

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག
mamikpay tak yangdak
נימוק נכון שקשור בהיעדר

དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན།
མེ་ཡོད་དེ།
དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

duden gyi la la chuchen
me yu de
duwa yupay chir

הבה נדון במעבר הרים שיש מעליו ענן עשן.
חייבת להיות שם אש,
משום שיש שם עשן.

שיעור 6

རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྫོགས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་
ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚེས།

rang ngu su tokpay lo rang gi gakja ngu su che ne tok gupay chu

משהו שחייב להיתפס על ידי מצב תודעה התופס אותו ישירות באמצעות תהליך
של אלימינציה ישירה של כל מה שהוא שולל.

མ་ཡིན་དགག།

mayin gak

דברים שליליים במובן שאינם משהו אחר

སྐྱེ་མི་རྟོག་པ།

dra mitakpa

צליל הוא דבר משתנה

མེད་དགག།

me gak

דברים שליליים במובן של היעדר משהו

ནམ་མཁའ།

namka

חלל

སྟོང་པ་ཉིད།

Tong pa nyi

ריקות

ཚུ་ཉིད།

chu nyi

הטבע האמיתי של דברים

སྒྲ་ཚུ་ཅན།

མི་རྟག་སྟེ།

བྱས་པའི་ཕྱིར།

dra chuchen

mitak te

jepay chir

הבה ניקח צליל.
הוא דבר משתנה,
משום שהוא נוצר.

ཐ་དད།

tade

דברים שהם נפרדים או שונים

གཞི་མཐུན་མེད་པ།

shitun mepa

לא יתכן דבר אחד שיכול להיות שניהם

ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ།

pentsun panggel

סתירה במובן שדבר אחד שולל את השני

དངོས་པོ།

ngupo

דבר מתפקד

དངོས་མེད།

ngume

דבר שאינו מתפקד

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ།

hlenchik mi-ne gel

סתירה במובן שהדברים מנוגדים זה לזה / לא יכולים להתקיים ביחד

གཉེན་པོ།

nyenpo

אנטידוט, תרופת נגד

ཕྱང་བྱ།

pangja

תכונה שלילית או נגע רוחני שיש לחסל

བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ།

dakchik gi drelwa

יחס של זהות שבו להיות דבר אחד זה באופן אוטומטי להיות דבר אחר

བུམ་པ།

bumpa

כד מים

བུམ་པའི་དོག་པ།

bumpay dokpa

הקבוצה המשלימה: כל הדברים שאינם כד מים

དེ་རླུང་གི་འབྲེལ་བ།

dejung gi drelwa

יחס שבו דבר אחד נובע מדבר שני

དངོས་པོའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་རླུང་བ།

ngupoy chilok su jungwa

הדבר שינבע ממנו ברגע הבא

དངོས་པོ།

ngupo

הדבר המקורי

བདག་ཉིད་གཅིག་པ།

daknyi chikpa

להיות דבר אחד, מחייב באופן אוטומטי להיות הדבר האחר

ཐ་དད།

tade

אלו שני דברים נפרדים

ཚེས་དེ་མེད་ན་ཕྱིད་མེད་དགོས།

chu de me na kyu me gu

אם אחד הדברים לא מתקיים, גם הדבר השני לא יכול להתקיים.

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག།

minangwa mamikpay tak yangdak

נימוק נכון המשמש להוכיח אי קיום של משהו, שכרוך בדבר שהוא מעבר לתפיסתו של יריב מסוים.

སྣང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག།

nangrung mamikpay tak yangdak

נימוק נכון המשמש להוכיח אי קיום של משהו, שכרוך בדבר שניתן לתפיסה על ידי יריב מסוים.

ཇི་ལྷོ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ།

chir tsennyi yinpa

באופן כללי היא נשמעת כמו הגדרה

རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྣང་དུ་གྲུབ་པ།

rang gi tsen shiy tengdu druppa

היא חלה על מקרה המייצג אותה

ཤེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ།

shen gyi tsennyi mayinpa

היא אינה מגדירה יותר ממה שהיא אמורה להגדיר

རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ།

rik mitun selwa

(הגדרה ש)אינה מתירה מקרים שאינם דומים

ལོཌོཌོ་སེལ་བ།

loktok selwa

(הגדרה ש)אינה מתירה רעיונות שגויים

གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག
sardu miluway shepa gang shik
תפיסה טרייה ובלתי שוגה

རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ།
tokdrel matrulway shepa
תפיסה שאינה כרוכה בחשיבה מושגית ואינה שגויה

דֹּן־רַנְצֵן־גְּיִ־שֵׁנְסֵל

dun rangtsen gyi shensel

שלילת כל מה שהוא ההפך מדבר מסוים

בּוּמְפָא־מַיִנְפָא־לֵה־לֹקְפָא

bumpa mayinpa le lokpa

כד המים הוא ההיפך מכל מה שהוא לא

לֹי־שֵׁנְסֵל

loy shensel

שלילה מנטאלית של דבר

טֹקְפַי־נַנְגְיֻל־דּוֹ־גְיֻרְפָא

tokpay nangyul du gyurpa

דמות של דבר שמופיעה כהמשגה

מֵגַק־גִי־שֵׁנְסֵל

megak gi shensel

שלילה של דבר שהוא שלילי, שכרוכה בהעדר של דבר מה

བུམ་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ།

bumpa mayinpe tongpa

המצב שלכד מים אין דבר משותף עם מה שהוא לא כד מים

སྒྲ་ཚེས་ཅན།

dra chu chen

הבה ניקח צליל

མི་རྟག་སྟེ།

mitak te

הוא דבר משתנה

བུམ་པའི་ཕྱིར།

Jepay chir

כי הוא דבר שנוצר

དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།

perna bumpa shin

הוא למשל כמו כד מים

ལྷན་ ཚུལ་
dra, chuchen
הנושא: צליל

ལྷན་མི་རྟག་པ། བསྐྱབ་བྱ།
dra mitakpa, drupja
הטענה: צליל הוא דבר משתנה

མི་རྟག་པ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ།
mitakpa, drupjay chu
התכונה שרוצים להוכיח: להיות דבר משתנה

མི་རྟག་པ། དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ།
mitakpa, ngu kyi drubjay chu
הצורה המפורשת של התכונה שרוצים להוכיח: להיות דבר משתנה

རྣམ་ཅིག་མ། ལྷན་མི་རྟག་པ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ།
kechikma, shuk kyi drupjay chu
הצורה הבלתי מפורשת של התכונה שרוצים להוכיח:
להיות דבר שקיים רק לרגע

སྒྲ་རྟག་པ། དགག་བྱ།

dra takpa, gakja

מה שאנו שוללים: שצליל יכול להיות בלתי משתנה

རྟག་པ། དགག་བྱའི་ཚེས།

takpa, gakjay chu

התכונה שאנו שוללים: להיות דבר שאינו משתנה

མི་རྟག་པའི་ཚེས།

mitakpay chu, tunchok

קבוצת הדברים הדומים: כל הדברים המשתנים

རྟག་པའི་ཚེས།

takpay chu, mitunchok

קבוצת הדברים שאינם דומים: כל הדברים הבלתי משתנים

བྱས་པ། རྟགས།

jepa, tak

הנימוק: דבר שנוצר

སྒྲ་བྱས་པ། རྩོགས་ཚོས།

dra jepa, chokchu

הקשר בין הנימוק והנושא: צליל הוא דבר שנוצר

བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ། རྗེས་བྱབ།

Je na mitakpe kyab, jekyab

הגרירה החיובית: אם הדבר נוצר, הוא חייב להיות משתנה

མི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ། རྗོན་བྱབ།

Mitak na majepe kyab, dok kyab

הגרירה השלילית: אם דבר אינו משתנה, הוא אינו דבר שנוצר

བུམ་པ།

bumpa

כד מים

མཐུན་དཔེ།

tunpe

דוגמה לדבר דומה

རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག།

rangdun kab kyī tak yangdak

נימוק נכון לשימוש בהקשר של עצמי

གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག།

shendun kab kyī tak yangdak

נימוק נכון לשימוש בהקשר של אחרים

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་མེད།

depa dang maongpa mepe, dey tsennyi me

אין הגדרה לעבר ועתיד - שני אלה לא קיימים

བུམ་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན།

bumpay dusu kye sinpa yang yin

ההגדרה של העבר ביחס לזמן של כד המים

བུམ་པའི་དུས་སུ་དགགས་ཟིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།

bumpay dusu gak sinpa yang yinpay shitunpa

בזמנו של כד המים הדבר כבר התחיל

བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད།

bumpay dusu depay tsennyi

בזמנו של כד המים הדבר כבר הסתיים

དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས།

de drup kyi gelway tentsik

נימוק הסותר את הטענה שלפנינו

སྐྱེ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་པ་མ་ ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

dra chuchen, mitakpa mayin te, jepa yinpay chir
הבה ניקח צליל; הוא דבר בלתי משתנה; משום שהוא נוצר

དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས།

dedrup kyi ma-ngepay tentsik
נימוק שאינו מוכיח את הטענה

སྐྱེ་ཚུལ་ཅན། མ་རྟན་བྱ་ཡིན་ཞེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

dra chuchen, nyan ja yin te, mitakpay chir
הבה ניקח צליל; הוא דבר שניתן לשמוע; כי הוא דבר משתנה

དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས།

dedrup kyi madrupay tentsik
נימוק שאינו מוכיח את הטענה

སྐྱེ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་ཞེ། སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

dra chuchen, mitak te, dra yinpay chir
הבה ניקח צליל; הוא דבר משתנה; כי הוא צליל.